

Barcelona, 19 de juliol de 1936: un cop d'Estat fracassat

02/2010 - Art i Història.

El 17 de juliol de 1936, generals del bàndol nacional comencaren la insurrecció que generaria un cop d'Estat per enderrocar el govern republicà espanyol. El cop d'Estat, com a tal, va fracassar, doncs la insurrecció no va triomfar de manera generalitzada, la qual cosa va donar lloc a l'enfrontament militar de la Guerra Civil espanyola, que durà fins el 1939. Barcelona va ser una de les ciutats a les quals no van tenir èxit els colpistes, que van ser condemnats a mort. Aquesta tesi doctoral investiga les causes del fracàs del cop militar del 19 de juliol, aportant nombrosa documentació arxivística i imatges inèdites.

El General José Sanjurjo amb el General Manuel Goded (a la dreta) a les campanyes militars del Marroc. Imatge facilitada per M. del Pilar Goded Alonso.

La Tesi Doctoral planteja noves vies de recerca sobre les causes que provocaren el fracàs del cop militar del 19 de juliol a Barcelona i Catalunya. La investigació es centra en l'anàlisi del Consell de Guerra celebrat l'11 d'agost de 1936 contra el General de Divisió Manuel Goded Llopis i contra el General de Brigada Álvaro Fernández Burriel. Ambdós militars foren sentenciats a mort al judici celebrat al vaixell presó "Uruguay" ancorat al port de Barcelona.

La matinada del 12 d'agost de 1936 foren afusellats als glacis de Santa Eulàlia del Castell de Montjuïc. Posteriorment, el 1939 es celebrà un segon Consell de Guerra contra tots els membres que condemnaren als dos generals el 36. Cap d'aquests va ser afusellat, malgrat existir tres condemnes de mort. Posteriors commutacions i indults clausuraren els processos a finals dels anys quaranta. Les nombroses proves presentades pels inculpats on s'els situà com a partíceps actius del Glorioso Movimiento Nacional i l'animadversió, constantment manifesta, entre el General Francisco Franco i el General Manuel Goded influïren en aquests esdeveniments.

La Tesi presenta abundant bibliografia específica, així com una profusa font arxivística de caràcter jurídic-militar. Tanmateix s'afegeixen fotografies i diversa documentació inèdita facilitada per M. del Pilar Goded Alonso, filla del general Goded. Completa la recerca un estudi sobre diversos procediments sumarians militars incloent-hi íntegrament el contingut del Consell de Guerra celebrat el juliol de 1936. Altres apartats de la tesi fan referència a aspectes armamentístics i de logística militar.

Jacint Merino Sánchez

Departament d'Història Moderna i Contemporània

"El fracàs de l'aixecament militar de juliol del 1936 a Catalunya: el General Manuel Goded Llopis: la fi d'un militar colpista". Tesi doctoral densada per Jacint Merino el 12 de febrer de 2010. Sala d'Actes del Departament d'Història Moderna i Contemporània de la UAB.